

MARTA PASQUAL

EL MALAVENTURAT
SENYOR CLAUSS

Empúries

narrativa

Marta Pasqual
El malaventurat
senyor Clauss

Editorial Empúries

Barcelona

Aquesta obra va ser finalista del 40è Premi de Novel·la Curta Just M. Casero, convocat per la Llibreria 22, amb un jurat format per Margarida Casacuberta, Josep M. Fonalleras, Imma Merino, Vicenç Pagès Jordà, Eva Vázquez i Jordi Gispert, que actuava de secretari sense vot.

Primera edició: setembre del 2022

© Marta Pasqual Llorenç, 2022

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Editorial Empúries
Diagonal, 662-664 — 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Realització Planeta
DIPÒSIT LEGAL: B. 14.288-2022
ISBN: 978-84-18833-53-3

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

ÍNDEX

PRIMERA PART

El malaventurat William Martin 11

SEGONA PART

El malaventurat Luis Clauss 57

EPÍLEG

El retrobament dels malaventurats 191

Agraïments 195

PRIMERA PART

EL MALAVENTURAT
WILLIAM MARTIN

WILLIAM I PAM

El dia que William James Martin es va estavellar i va perdre la vida ofegat a les costes de Huelva havia decidit demanar a la Pam si es voldria casar amb ell. Encara duia a sobre la factura de l'anell de promesa que li havia comprat. D'or blanc de divuit quirats, amb un safir blau i amb dotze diamants encastats en carril als laterals. L'enyorava terriblement. Mentre pilotava, anava mirant les fotos i les seves dues cartes d'amor, que sempre duia al damunt. William Martin tenia trenta-sis anys i era gal·lès. Finalment, arribava el seu moment. Els seus pares, catòlics fins al moll de l'os, no se'n sabien avenir. Ja tenien coll avall que en William es quedaria solter. Però, just llavors, va aparèixer ella, l'atractiva Pam, una noia també gal·lesa, de vint anys, pigallada i riallera que es delia perquè un home pogués tastar el seu pastís de panses i cireres i la pogués acompanyar a banyar-se al riu Tàmesi. Però la Pam va aparèixer massa tard.

VISIONS I ENGANYS

Hi havia una vegada, fa més de cent anys, tres pastors de Fàtima que, com cada dia, van sortir a pasturar els seus ramats. En Francisco, la Lucía i la Jacinta eren cosins i s'havien criat junts. Eren tres nens de famílies molt pobres que no havien tingut temps d'aprendre a llegir ni a escriure perquè s'havien d'ocupar de les ovelles. Amb prou feina si els quedava una estona per jugar. Aquell dia, però, tot allò no els entristia gens. Era plena primavera i estaven de molt bon humor. Per res del món s'imaginaven que, aquell mateix matí, els apareixeria la Verge Maria a la Cova da Iria on sempre entraven a saludar la sorprenent Eco, nimfa dels boscos.

A uns quants milers de quilòmetres de distància però més o menys al mateix moment, només unes poques setmanes abans del miracle que va canviar per sempre la vida dels tres pastorets, va néixer René R. Khawam. Era el primer fill d'una família cristiana que vivia a Alep, Síria.

Quan, molts anys després, va començar la Segona Guerra Mundial, la grip ja s'havia endut en Francisco i la Jacinta, una mort anunciada, i la Lucía s'havia fet monja. Per la seva banda, Khawam havia decidit deixar Síria i instal·lar-se a París.

La Lucía i en René van seguir camins molt diferents però tots dos van tenir una llarga vida. Van morir només amb un any de diferència, l'una a Coïmbra i l'altre a París. No es van arribar a conèixer mai, però en la petita història, la discreta, la que s'escriu en llapis als marges o potser només es dibuixa a la sorra, els costats dels angles sempre acaben confluint, encara que només sigui al regne de la Fama que Ovidi va imaginar com un palau de bronze amb mil obertures i situat just al punt on s'uneixen el cel, el mar i la terra.

Ella, la petita pastoreta il·letrada, va acabar fent passes de gegant per aconseguir la canonització, i ell, traductor incansable, es va convertir en un dels arabistes europeus més importants de tots els temps. Va ser qui va fer intel·ligible *Les mil i una nits* i l'*Alcorà* al món occidental. Les seves passions sempre van ser perdre's entre els manuscrits de la Biblioteca Nacional de París i fumar en pipa. Quins grans efectes sobre la literatura, el vici del tabac! Quines grans traduccions que va fer Khawam! Quantes pàgines immortals van escriure Byron, Baudelaire, James o Hemingway motivades per l'art de fumar! La musa d'Italo Svevo! La raó de ser de Thomas Mann!

Doncs bé, una de les traduccions de Khawam, *Le Livre des Ruses*, ni de bon tros cap de les seves pàgines més conegudes, és un d'aquells textos medievals, potser de finals del segle XIII o potser de començaments del XIV, que tenen la màgia de l'anonimat i que ens passeja pels secrets de la diplomàcia àrab. Grans enganys, grans mentides. Grans creacions.

Les *ruses de guerre* han existit des de temps immemorials i, com sempre passa, només algunes han aconseguit fer fortuna. Diuen els francesos que *par la ruse, on peut prendre un lion. Par la force, pas même un grillon*, allò de val més enginy que força, i potser és veritat. Els enganys, no ens enganyem, són artifici i l'artifici és el resultat de l'art. Potser per això, una de les *ruses de guerre* més cèlebres de tots els temps és la victòria dels grecs sobre els troians amb l'estratagema del cavall de Troia i, potser per això, no podrem arribar a saber mai si va ser un engany històric o només va ser una genialitat literària que Virgili va repescar de l'*Odissea* homèrica. Quin vèrtex tan fascinant el que formen el mite, la història i la literatura!

Des de llavors, s'ha intentat enredar l'enemic, i també des de llavors, al Mediterrani, hi ha sonat una mena de lletania: *Timeo Danaos et dona ferentes...* allò de tenir por als grecs fins i tot quan porten regals. Però als Laocoonts de torn, poques vegades se'ls ha escoltat.